

چگونگی ممزوج شدن عناصر چهارگانه

در پست قبل توضیح دادیم که اثر در مراتب نفس خود به چهار کیفیت ظاهر میشود که عبارت اند از گرما، سرما، خشکی و تری.

و دانستیم که حرکت از فعل مؤثر (فاعل) بوده و گرمی و خشکی ایجاد میکند. و سکون از نفس اثر (مفعول) بوده و اقتضایش سردی و خشکی است.

گرمی و خشکی (آتش) به خودی خود بالا رونده و سردی و خشکی (خاک) به خودی خود پایین رونده است زیرا حیز فاعل (مؤثر) در بالا قرار داشته و حیز مفعول (اثر) پایین است. و این سرّ به اصطلاح جاذبه زمین می باشد که دانشمندان امروزی خیالبافی هایی برای آن کرده اند.

جهت بالا (آتش) بخاطر غلبه مؤثر (فاعل) نر بوده و جهت پایین (خاک) ماده میباشد. لذا جهت ارتباط برقرار کردن این دو و پر شدن شکاف و جدایی ما بین آنها لازم شد تا طبق آیه **وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا** هر کدام حکمی داشته باشند.

برای حکمیت، هوا از جانب آتش انتخاب شد و از جانب خاک آب حکم قرار گرفت و تر بودن همان صفت حکمیت و مؤلفه مشترک نماینده های آن دو بود. و به این صورت ارتباط فی ما بین مراتب بالا و پایین برقرار شد و امکان ممزوج (مزدوج) شدن آن دو فراهم میشود تا اجسام و آثار ترکیبی که میبینیم

ایجاد شوند.